МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філософський факультет
Кафедра психології

Затверджено
На засіданні кафедри психології
філософського факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 11 від 27.01.2025 р.)

Завідувач кафедри психології
С. Грабовська

Силабус з навчальної дисципліни ПП1.2.27 Психологія конфлікту, що викладається в межах ОПП 053 Психологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 053 Психологія

2025

Назва курсу	**ПП1.2.27 Психологія конфлікту**
Адреса викладання курсу	вул. Коперника, 3, м. Львів, авд. 200 https://us02web.zoom.us/j/6649500884?pwd=UWpUMktkOTJCNHVPY3F6MGRIMEh3QT09 Meeting ID: 664 950 0884 Passcode: 1mxvi9
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	кафедра психології філософського факультету
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	05 соціальні та поведінкові науки, 053 психологія
Викладачі курсу	Грабовська Софія Леонідівна, завідувач кафедри психології, кандидат філософських наук, професор кафедри психології, Гребінь Наталія Валеріївна, доцент, кандидат психологічних наук, доцент; Бурдіна Тетяна Валентинівна, кандидат юридичних наук (Phd), асистент
Контактна інформація викладачів	проф. Грабовська С.Л. : ел. пошта sofiya.hrabovska@lnu.edu.ua тел. + (38) 0989533059 доц. Гребінь Н.В. : ел. пошта nataliya.hrebin@lnu.edu.ua тел. + (38) 0952241805 асист. Бурдіна Т.В. + (38) 0675986320
Консультації по курсу відбуваються	За розкладом консультацій щоп'ятниці 15.00-16.00 (вул. Коперника, 3, кафедра психології) https://us02web.zoom.us/j/6649500884?pwd=UWpUMktkOTJCNHVPY3F6MGRIMEh3QT09 Meeting ID: 664 950 0884 Passcode: 1mxvi9 Також можливі онлайн консультації. Для погодження часу та платформи онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або телефонувати.
Сторінка курсу	Курс представлено в електронному освітньому середовищі Moodle http://e-learning.lnu.edu.ua/login/index.php https://filos.lnu.edu.ua/academics/bachelor/spetsialnist-psykholohiia-053
Інформація про курс	Дисципліна **ПП1.2.27 Психологія конфлікту** є нормативною дисципліною зі спеціальності 053 Психологія для освітньої програми 053 Психологія, яка викладається в 6 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно Трансферною Системою ECTS). _____. .
Коротка анотація курсу	Курс розроблено так, щоб надати студентам необхідні знання, практичні уміння та навички, обов'язкові для того, щоб набути фаху психолога. Курс «Психологія конфлікту» поєднує у собі як особливості дисциплін теоретичного, так і прикладного характеру і належить до нормативних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. *Об'єктом* курсу є процес конфліктної взаємодії як міжособового, так і внутрішньоособистісного порядку. *Предметом* курсу є психологічні механізми та особливості перебігу процесу конфлікту, діагностика, прогнозування, профілактика та розв'язання внутрішньособистих та

	міжособових конфліктів. Отримані під час вивчення курсу знання та практичні вміння та навички сприятимуть фаховій підготовці студентів-психологів. Дисципліна ПП1.2.27 «Психологія конфлікту» викладається впродовж 6 семестру для студентів 3 курсу за освітньо-професійною програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 053 Психологія.
Мета та цілі курсу	***Мета курсу:*** ознайомити студентів з психологічними причинами конфліктів, механізмами їх запобігання, перебігу та розв'язання. ***Завдання курсу:*** спонукати студентів засвоїти теоретичні знання з психології конфлікту та отримати практичні уміння та навички роботи з клієнтами, що звертаються з проблем внутрішніх, міжособових та групових конфліктів. Зміст ПП1.2.27 «Психологія конфлікту» має сприяти формуванню у студентів таких загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей: **Загальні компетентності:** ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:** СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій. СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації. СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову) в т. ч. особам, котрі отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).. СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту . СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
Література для вивчення дисципліни	**Базова література** 1. *Долінська Л.В., Матяш-Заяць Л.П.* Психологія конфлікту: навчальний посібник. Київ: Каравела, 2023. 304 с. *2. Гірник А.М.* Основи конфліктології. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 222 с. *3.Грабовська С.* Психологія примирення. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 294 с *4. Зарицька В.В.* Психологія конфлікту : навч. посібн. Запоріжжя : Вид. дім «Гельветика» 2019. 380 с. *5. Ложкін Г. В., Пов'якель Н. І.* Психологія конфлікту : теорія і сучасна практика : Навчальний посібник. Київ: Професіонал, 2007. 416 с. **Допоміжна література** 1.Альтернативні підходи до розв'язання конфліктів: теорія і практика застосування / Укладачі: *Н. Гайдук, І. Сенюта,О. Бік, Х. Герешко.* Львів: ПАІС, 2007. 206 с. *2.Гірник А., Бодро А.* Конфлікти: структура, ескалація, залагодження. Київ, 2003. 236 с. *3. Грабовська С., Равчина Т.* Конфлікти без насильства. Посібник. Львів, 2003. 276 с. *4. Грабовська С.Л.* Конструктивні та неконструктивні настанови сторін конфлікту у

процесі примирення // XIX Міжнародна науково-практична конференція «Конфліктологічна експертиза : теорія та методика», Київ, 21 лютого 2020 р. С.12-15
5. Грабовська С.Л. Конструкціонізм та конструктивізм як методологічна платформа психології розв'язання конфлікту// Матеріали доповідей учасників II Всеукраїнського конгресу з соціальної психології «Соціальна психологія сьогодні: здобутки і перспективи» : Відп. за вип. З.Ф. Сіверс; Укладач А.В. Полегенько. – Київ, 2019 – С. 67-70
6. *Грабовська С.Л., Кіт О.*Схильність до заздрості у студентів // Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. – Львівський національний університет імені івана Франка. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2018. – С. 10-22.
*7. Грабовська С.Л.*Діагностика конфлікту взаємин у роботі з розв'язання міжособових конфліктів // Конфліктологічна експертиза : теорія і методика : XVI Міжнародна науково-практична конференція, Київ, 17 лютого 2017 р. – К . : НУКМА, 2017. − С. 13-15.
*8. Грабовська С.Л.*Фасилітація як процедура примирення// Конфліктологічна експертиза : теорія і методика : XVII Міжнародна науково-практична конференція, Київ, 16 лютого 2017 р. – К . : НУКМА, 2018. − С. 11-15.
9. Котлова Л.О. Психологія конфлікту: курс лекцій. Житомир : Вид ЖДУ імені Івана Франка, 2013. 112 с.
10. Коулман П.Т., Фергюсон Р. Результативний конфлікт /пер. з англ. І. Софієнко. Київ : Наш формат, 2017. 312 с.
11. *Партико Н.В.* Психологія конфліктів : навчальний посібник. Львів : Львівська політехніка, 2019. 132 с.
12. Попередження насильства в закладах освіти : методичний посібник для педагогічних працівників. Упорядники Ірина Скорбун, Тетяна Слободян. Київ : Благодійний фонд «Здоров'я жінки і планування сім'ї», 2020. 104 с.
13. Профілактика та вирішення конфліктів : методичний посібник / Укладач : Виноградова В.Є. Київ: Видавництво КМЦППК, 2013. 40 с.
14. Свидрук І.І., Миронов Ю.Б. Психологія управління та конфліктологія. Підручник .Львів: Видавництво Львівського торгівельно-економічного університету, 2017. 320 с.
15. Сивогракова З.А., Алєксєєнко Н.В. Психологія конфліктів. Соціально-психологічний вимір управління конфліктами : Конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2020. 52 с.
16. Тіхомірова Є.Б., Постоловський С.Р. Конфліктологія і теорія переговорів. Підручник. Київ : Університетська книга, 2023. 240 с.
17. Теслик Н., Ніколаєнко С., Ященко С. Особливості прояву ворожості у студентів з різним рівнем суб'єктивного благополуччя. *Psychology Travelogs*. 2024. № 2. С. 120–128.
17. Хмельнича Т. Мобінг у студентському середовищі та шляхи профілактики // Вісн. Львів. нац. ун-ту ім. Ів. Франка. Серія : Психолог. науки. Львів, 2019. С. 79-85
18. Яхно Т., Куревіна І. Конфліктологія та теорія переговорів. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 207 с.
*19. Яцюк М.*В., Харченко Н. Мобінг: стратегії психологічного захисту. Київ : Шк. світ, 2019. 101 с.
20 Berkeley, E. L., Eckhardt, K. AND. (2015). Anger, hostility, internalized negative emotions, and intimate partner violence: A meta-analytic review. Clinical Psychology Review, 37, 40–56. https://doi.org/10.1016/j.cpr.2015.01.002
21 Berkout, O. V., Tinsley, D., & Flynn, M. K. (2019). A review of anger, hostility, and

	aggression from an ACT perspective. Journal of Contextual Behavioral Science, 11, 34–43. 22.Bor, A., Petersen, M. B. The psychology of online political hostility: A comprehensive, cross-national test of the mismatch hypothesis. American Political Science Review, 2021, 116(1), 1–18. 23. Psychologia: Podrecznik akademicki / Red. nauk. J. Strelau, D. Dolinski. Gdansk: GWP, 2010. T 1. 963 p. Інформаційні ресурси - www.Psychlit - www.Psychinfo Котлова Л.О. Психологія конфлікту: курс лекцій : Навчальний посібник. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. – 112с. http://eprints.zu.edu.ua/12901/1/Психологія%20конфлікту%20Курс%20лекцій.pdf 25.Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І. Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика : Навчальний посібник. – Київ: ВД «Професіонал», 2006. – 416 с. https://core.ac.uk/download/pdf/323532033.pdf 26. Дзюба Т.М. Комплекс методик для діагностики психологічної готовності керівника школи до взаємодії в умовах конфлікту /За наук. ред. Л.М.Карамушки. – Полтава: ПОІППО. – 2005. – 64с. http://poippo.pl.ua/file/book/dzyba.pdf 27. Створення системи служб порозуміння для впровадження медіації за принципом «рівний-рівному/рівнарівній» та вирішення конфліктів мирним шляхом у закладах освіти. – К.: ФОП Нічога С.О. – 2018. – 174 с. https://nus.org.ua/articles/vyrishennya-konfliktiv-u-shkolah-navchalno-metodychnyj-posibnyk/
Тривалість курсу	90 год. 3 кредити
Обсяг курсу	**32** годин аудиторних занять. З них: 16 годин лекційних та 16 годин практичних занять. **58** годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	У результаті вивчення курсу «Психологія конфлікту» студент повинен **знати:** сутність теорій конфлікту в психології; природу і причини конфліктів; типологію конфліктів; анатомію конфлікту, його розвиток; стилі і стратегії поведінки в конфлікті; процедури примирення (переговори, посередництво, фасилітація, експертна порада), їх особливості, особливості та правила проведення; шляхи психокорекції конфліктної поведінки; вплив вікових особливостей особистості на її поведінку в конфлікті. Студенти повинні **вміти:** аналізувати конфліктну ситуацію та конфлікт; складати карту конфлікту; визначати причини конфлікту; користуватися методиками для визначення конфліктності та агресивності особистості, наявності внутрішнього конфлікту, схільності до певних стилів поведінки в конфлікті, вмінь та рис, потрібних людині для здійснення процедур примирення готувати і проводити переговори та інші процедури примирення; проводити тренінги (психокорекційні, навчальні); проводити психокорекцію неадекватної, нерезультативної поведінки в конфлікті,

	конфліктних, агресивних рис особистості, внутрішнього конфлікту. **ПП1.2.27 Психологія конфлікту, як складова підготовки бакалавра, має сприяти досягненню таких програмних результатів навчання:** ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги. ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання. ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т. ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни). ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо, відповідно до вимог замовника.
Ключові слова	Конфлікт, аналіз конфлікту, стилі поведінки у конфлікті, конфліктологічна експертиза, розв'язання конфлікту, внутрішній конфлікт, міжособовий конфлікт.
Формат курсу	Денний
	Читання курсу лекцій та проведення практичних занять для вироблення фахових умінь та навичок та консультації для кращого розуміння тем
Теми	**ДОДАТОК (схема курсу)**
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці 6 семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін: Загальна психології, Соціальна психологія, Вікова психологія, Психодіагностика для сприйняття категоріального апарату курсу ПП1.2.27 Психологія конфлікту та вироблення фахових умінь та навичок.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, практичні заняття, інтерактивні методи навчання: групова робота, імітаційні та рольові ігри, аналіз ситуаційних вправ, розв'язання задач, дискусії, мозковий штурм, синектика, та ін., колаборативне навчання
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер, фліпчарт, папір.
Критерії оцінювання (емо для кожного виду навчальної діяльності)	***Оцінювання роботи студентів під час вивчення курсу "Психологія конфлікту"*** Виступ на практичному занятті - 1 бал, участь в інших активностях (кейси, психологічні ігри, групові завдання та ін.) -1 бал. Контрольні роботи під час семестру – 5 балів (дві контрольні роботи) Практичне завдання теми 2. Описати реальний міжособистісний конфлікт (письмово). Визначити причини. (Виконання завдання оцінюється в 8 балів).

	Практичне завдання до теми 3. Навести приклади конфліктів взаємин, цінностей, інтересів, структурних, інформаційних (письмово) (8 балів). Розробити програму психокорекції для випадку (письмово) (12 балів). ***1 варіант:*** На консультацію прийшла жінка 43 роки. Переживає сильну фрустрацію через обставини, що склалися в її житті. Її донька (23 роки) живе з приятелем (не одружені). Обидва студенти і самі себе матеріально не забезпечують. Ця ситуація призвела до серйозного конфлікту в сім'ї: чоловік клієнтки обурений поведінкою доньки, відмовляється їй допомагати і забороняє це робити дружині. Чоловіка клієнтки підтримують його батьки, що живуть в селі. Живе клієнтка зі своєю сім'єю разом з її батьками, які до зятя ставляться з упередженням, але звинувачують доньку, що «розпестила» онуку. Матеріальне становище сім'ї далеко не найкраще: часто доводиться відмовляти собі в необхідному. ***2 варіант:*** На консультацію прийшов хлопець 19 років (студент, відмінник, староста групи). Має молодих батьків (їм по 35 років), але не знаходить з ними спільної мови, йому здається, що він їм не потрібен. Батьки не цікавляться його життям, інколи навіть докоряють, що він досі «сидить у них на шиї», хоча він грошей майже не бере, має роботу і на свої видатки заробляє. Хлопець любить батьків і ця ситуація для нього нестерпна. Батьки, на думку клієнта, люблять, піклуються і пестять лише його молодшу сестру (5 років). ***3 варіант:*** На консультацію прийшов чоловік 45 років, приватний підприємець, власник сітки парфумерних крамниць. Фірму він утворив разом з двома своїми друзями 7 років тому. Клієнт вважає себе ініціатором створення фірми. Спочатку все йшло добре: друзі розподілили обов'язки, довіряли один одному, бізнес активно розвивався. Клієнт намагався працювати якомога активніше, не рахувався з часом, вкладав всі свої кошти в розвиток справи. Останнім часом стосунки з друзями-партнерами стають все гіршими. Вони звинувачують клієнта у тому, що він узурпував владу у фірмі, одноосібно приймає рішення, не дослухається до їхньої думки. Клієнт вважає, що вони йому заздрять, що самі усунулися від керівництва бізнесом, не сприяють його розвиткові, забагато коштів витрачають на свої примхи та забаганки своїх домашніх. **Академічна доброчесність при виконанні письмових робіт**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будьякому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. П**олітика виставлення балів.** Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково

враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Оцінювання роботи студентів

№	Зміст роботи	Кількість занять	Оцінка
1	Активна робота на практичних заняттях: 1 бал – відповідь на питання до семінару 1 бал – участь в активностях (кейси, психологічні вправи, групові завдання та ін.)	6 занять 6*2 бали	12 балів
2	Контрольні робота: 5 балів – тести	2 контрольні 5*2	10 балів
3	Практичне завдання 1 (до теми 2)		8 балів
6	Практичне завдання 2 (до теми 3)		8 балів
7	Розробка програми психокорекції до випадку		12 балів
8	Непідготовленість до заняття		- 2 бали
	Загалом за навчання в семестрі		50 балів
9	Іспит		50 балів
		загалом	100 балів

Студент допускається до складання іспиту за умови напрацьованих не менше 26 балів під час семестру.

Система оцінювання

Оцінка ECTS та визначення	Кількість балів від 1 до 100	Оцінка за традиційною п'ятибальною системою	
A – відмінно	90 – 100	Відмінно	5
B – дуже добре	81 – 89	Добре	4
C – добре	71 – 80		
D – задовільно	61 – 70	Задовільно	3
E – достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	51 – 60		
FX – незадовільно	26 – 50	Незадовільно	2
F – незадовільно (потрібна додаткова робота)	0 – 25		

	FX означає: “незадовільно” – необхідно виконати певну додаткову роботу для успішного складання; F означає: “незадовільно” – необхідна значна подальша робота; з такою оцінкою студент відраховується після незадовільної відповіді на комісії або має повторити вичення курсу.
Питання до іспиту.	1. Предмет, методи і завдання психології конфлікту. 2. Місце психології конфлікту в системі психологічних дисциплін. 3. Конфліктогенна ситуація і конфлікт. 4. Конфлікт як процес. 5. Конфлікт і агресія. 6. Правила фасилітації. 7. Агресія як нанесення шкоди іншому. 8. Аутоагресія в конфлікті. 9. Типологія конфліктів. 10. Конструктивні і деструктивні конфлікти. 11. Мотиваційний конфлікт. 12. Внутрішній конфлікт: причини, протікання, корекція. 13. Природа внутрішнього конфлікту за К. Хорні. 14. Психологічні причини конфліктів. 15. Структура конфлікту. 16. Розвиток конфлікту на рівні емоцій. 17. Карти конфлікту. 18. Методики аналізу конфлікту. 19. Конфліктологічна експертиза. 20. Стилі поведінки особистості в конфлікті. 21. Вплив темпераменту на особливості поведінки людини в конфлікті. 22. Процедури примирення. 23. Підходи та моделі розв’язання конфлікту в психології. 24. Основні концепції переговорів. 25. Психологічна підготовка до переговорів. 26. Психологічне забезпечення ходу переговорів. 27. Протистояння емоційному тиску в переговорах. 28. Роль психолога в підготовці і проведенні переговорів. 29. Посередництво у розв’язанні конфліктів. 30. Посередницька служба і психологія конфлікту. 31. Процедура посередництва. 32. Вимоги до посередника. 33. Своєрідність фасилітації як процедури примирення. 34. Вимоги до фасилітатора. 35. Процедура фасилітації. 36. Процедура експертної поради. 37. Вимоги до експертів, що дають допомогу у розв’язанні конфліктів. 38. Вікові особливості конфліктної поведінки. 39. Внутрішній конфлікт: причини виникнення 40. Мотиваційний конфлікт та його різновиди. 41. Психологічний захист як показник наявності внутрішнього конфлікту та його прояв.

	42. Мобінг та булінг: методики виявлення, профілактика, корекція поведінки 43. Корекція конфліктної поведінки. 44.Застосування тренінгів в психокорекції конфліктної поведінки. 45 Конфліктологічна експертиза: проблеми і перспективи. 46 Ігрові способи корекції конфліктів: межі застосування, чинники ефективності.
Опитування	Анкету зворотного зв'язку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Додаток Схема курсу

Тиж. / дата / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)** *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література.*** Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
13.02.2025 18.10-19.30	**ТЕМА 1. Предмет, методи і завдання психології конфлікту** Виникнення і розвиток психології конфлікту як наукової дисципліни. Об'єкт і предмет психології конфлікту. Методи психології конфлікту. Місце психології конфлікту в системі психологічних дисциплін. Завдання психології конфлікту.	Лекція, презентація дискусія	БЛ 1-5, ДЛ 2,14, 16, 17	Опрацювання літератури	
27.02.2025 18.10-19.30	**ТЕМА 2. Природа і причини конфліктів** Конфліктогенна ситуація і конфлікт. Теорії конфлікту в психології. Конфлікт: добро чи зло? Спір і суперечка. Конфлікт і агресія. Конфлікт як процес. Причини конфліктів. Риси та індивідуальні особливості особистості. Пастка відповідальності як причина конфліктів. Вікові особливості особистості і причини конфліктів.	Лекція, презентація дискусія, ситуаційні вправи	БЛ 1-5, ДЛ 2,9,10	Описати реальний міжособистісний конфлікт (письмово). Визначити причини.	На практичне заняття
13.03.2025 18.10-19.30	**ТЕМА 3. Типологія конфліктів** Конфлікти: конструктивні і деструктивні, емоційні і ділові, глобальні і локальні, гострі і хронічні, короткочасні і тривалі, антагоністичні та неантагоністичні. Внутрішньоособистісний конфлікт. Міжособистісні конфлікти. Конфлікт взаємин. Інформаційний конфлікт. Конфлікт цінностей. Конфлікт	Лекція, презентація дискусія, ситуаційні прави, задачі	БЛ 1,2,4 5, ДЛ 2,9, 10, 11	Навести приклади конфліктів взаємин, цінностей, інтересів, структурних інформаційних	На практичне заняття

	інтересів. Конфлікт структурний. Вік особистості як основа для класифікації конфліктів.			(письмово).	
27.03.2025 18.10-19.30	**ТЕМА 4. Структура, розвиток, аналіз конфлікту** Структура конфлікту: проблема, сторони, позиції. Конфлікт як процес. Розвиток конфлікту на рівні емоцій. Розгортання суперечки у відкрите протистояння. Аналіз конфлікту. Карти конфлікту. Трикутник УПК. «Цибулина». «Дерево конфлікту». АВС трикутник Й. Галтунга: Attitude, Behavior, Contradiction (Context). “Піраміда” (Дж. Ледерах) (за мірою впливу на рішення) Схеми залученості сторін до конфлікту. Внутрішня картина конфлікту. Конфліктологічна експертиза.	Лекція, презентація дискусія, ситуаційні вправи, задачі	БЛ 1-5, ДЛ 1-4, 7,11	Опрацювання літератури	На практичне заняття
10.04.2025 18.10-19.30	**ТЕМА 5. Стилі і стратегії поведінки особистості в конфлікті** Сітка стилів поведінки особистості в конфлікті К. Томаса та Кілмена. Аналіз позитивних і негативних сторін цих стилів. Взаємодія партнерів в конфлікті з різними комбінаціями стилів поведінки в конфлікті та проблема розв’язання (або ескалації конфлікту). Визначення стилів поведінки особистості в конфлікті. Мобінг та булінг: методики виявлення, профілактика, корекція поведінки	Лекція, презентація дискусія, задачі	БЛ 1-5 ДЛ 2-4, 13, 21, 22	Опрацювання літератури	На практичне заняття
24.04.2025 18.10-19.30	**ТЕМА 6. Процедури примирення** Розгортання та розв’язання конфлікту. Підходи та моделі розв’язання конфліктів в психології. Фасилітація. Переговори. Посередництво. Експертна порада. Консультування. Арбітраж. Суд. Роль психолога в процедурах примирення.	Лекція, презентація дискусія	БЛ 2,3 ДЛ 1, 3,4,5 8,11 15, 26, 27	Опрацювання літератури	На практичне заняття
08.05.2025 18.10-19.30	**ТЕМА 7. Внутрішній конфлікт** Природа та причини внутрішніх конфліктів. Мотиваційний конфлікт та його різновиди. Психологічний захист як показник наявності внутрішнього конфлікту та його прояв. Копінг-стратегії в процесі подолання особою труднощів.	Лекція, презентація дискусія	БЛ 1,3,4 ДЛ 6,15	Опрацювання літератури	На практичне заняття
22.05.2025 18.10-19.30	**ТЕМА 8. Психокорекція конфліктної поведінки** Конфліктність – риса особистості чи реакція	Лекція, презентація дискусія,	БЛ 3,4 ДЛ	Опрацювання літератури	На практичн

	на ситуацію. Вікові особливості конфліктної поведінки. Корекція конфліктної поведінки: ефективність різноманітних технік. Соціально-психологічний тренінг – «школа» вмінь і навичок розв'язання конфліктів. Конфліктологічна експертиза: проблеми і перспективи.	ситуаційні вправи	1,2, 13, 15, 17, 21, 22, 26, 27		е заняття
Практичні заняття					
	Заняття 1. Психологія конфлікту 1.Своєрідність розуміння конфлікту у психології 2. Конфліктогенна ситуація і конфлікт. 3.Конфлікт: добро чи зло? 4.Спір і суперечка	Практичне заняття, дискусія, групова робота, ситуаційні вправи, задачі	БЛ 1-5, ДЛ 2,14, 16, 17	Підготовка до практичного заняття Опрацювання літератури	
	Заняття 2. Природа і причини конфлікту 1. Конфліктогенна ситуація і конфлікт. 2. Конфлікт: добро чи зло? Спір і суперечка. 3. Конфлікт як процес. 4. Причини конфліктів. 5. Пастка відповідальності як причина конфліктів. 6.Вікові особливості особистості і причини конфліктів.	Практичне заняття, дискусія, групова робота, ситуаційні вправи, задачі	БЛ 1-5, ДЛ 2,9, 10	Підготовка до практичного заняття Навести приклади конфліктів взаємин, цінностей, інтересів, структурних інформаційних (письмово).	
	Заняття 3. Типологія конфліктів 1. Конфлікти: конструктивні і деструктивні, емоційні і ділові, глобальні і локальні, гострі і хронічні, короткочасні і тривалі, антагоністичні та неантагоністичні. 2. Внутрішньоособистісний конфлікт. 3. Міжособистісні конфлікти. 4.Конфлікт взаємин. Інформаційний конфлікт. Конфлікт цінностей. Конфлікт інтересів. Конфлікт структурний.	Практичне заняття, дискусія, групова робота, ситуаційні вправи, задачі	БЛ 1,2,4 5, ДЛ 2,9, 10, 11	Навести приклади конфліктів взаємин, цінностей, інтересів, структурних інформаційних (письмово).	
	Заняття 4. Структура, розвиток, аналіз конфлікту 1. Структура конфлікту: проблема, сторони, позиції. 2. Конфлікт як процес. Розвиток конфлікту на рівні емоцій. Розгортання суперечки у відкрите протистояння.	Практичне заняття, дискусія, групова робота, ситуаційні вправи, задачі	БЛ 1-5, ДЛ 1-4, 7,11	Підготовка до практичного заняття.Опрацювання літератури	

	3. Аналіз конфлікту. Карти конфлікту. 4. Конфліктологічна експертиза: застосування методик аналізу конфлікту				
	Заняття 5. Стилі і стратегії поведінки особистості в конфлікті 1. Сітка стилів поведінки особистості в конфлікті К. Томаса та Кілмена. Аналіз позитивних і негативних сторін цих стилів. 2. Взаємодія партнерів в конфлікті з різними комбінаціями стилів поведінки в конфлікті та проблема розв'язання (або ескалації конфлікту). 3.Визначення стилів поведінки особистості в конфлікті. 4.Робота психолога з проблемами мобінгу та булінгу: методики виявлення, профілактика, корекція поведінки	Практичне заняття, дискусія, групова робота, ситуаційні вправи, задачі Контрольна робота (5 балів)	БЛ 1-5 ДЛ 2-4, 13, 21, 22	Підготовка до практичного заняття.Опрацювання літератури	
	Заняття 6. Процедури примирення 1.Роль психолога у переговорах. Психологічна підготовка сторін до переговорів 2.Організація та проведення фасилітації Методики та техніки фасилітації 3.Особливості посередництва як процедури примирення Моделі посередництва. 4.Процедура посередництва: етапи, правила. 5.Своєрідність посередництва в різних сферах життя: міжнародні конфлікти, трудові спори, сімейні конфлікти, тощо.	Практичне заняття, дискусія, групова робота, ситуаційні вправи, задачі	БЛ 2,3 ДЛ 1, 3,4,5 8,11 15, 26, 27	Підготовка до практичного заняття.Опрацювання літератури	
	Заняття 7. Внутрішній конфлікт 1. Діагностика внутрішніх конфліктів. 2. Діагностика психологічного захисту. 3. Діагностика копінг-стратегій. 4. Робота з внутрішнім конфліктом в психотерапії та психокорекції.	Практичне заняття, дискусія, групова робота, ситуаційні вправи, задачі Контрольна робота (5 балів)	БЛ 1,3,4 ДЛ 6,15	Підготовка до практичного заняття Опрацювання літератури	
	Заняття 8. Психокорекція конфліктної поведінки 1.Діагностика схильності до конфліктності	Практичне заняття, дискусія, групова	БЛ 3,4 ДЛ 1,2,	Розробити програму психокорекції для	

	2.Вікові особливості конфліктної поведінки. 3.Корекція конфліктної поведінки: ефективність різноманітних технік. 4.Соціально-психологічний тренінг умінь і навичок розв'язання конфліктів. 5.Конфліктологічна експертиза: проблеми і перспективи.	робота, ситуаційні вправи, задачі	13, 15,17,21, 22, 26, 27	випадку (письмово)	